

KADERBRIEF

1 NOVEMBER 2012

**OVERZICHT BELANGRIJKSTE MAATREGELEN
VOOR RIJKSDIENST UIT REGEERAKKOORD**

Rutte II



Voorwoord

Beste leden,

Met deze kaderbrief willen wij jullie een overzicht geven van de belangrijkste maatregelen voor de Rijksdienst uit het Regeerakkoord van Rutte II.

Jullie onderhandelaars,

Marianne Wendt
Peter Wulms



Nieuwe bezuinigingen

Aanvullend op de eerdere besparingen wordt binnen de rijksdienst in 2017 nog eens 900 miljoen (1,1 miljard structureel) omgebogen. De bezuiniging richt zich op vastgoed en huisvesting, basisregistratie en keteninformatie en de bedrijfsvoering bij zelfstandige bestuursorganen (ZBO's) en daarmee vergelijkbare organisaties. Het project compacte rijksdienst wordt afgerond. Alle ministeries en ZBO's nemen deel aan rijksbrede shared services onder meer op het gebied van bedrijfsvoering.

De nieuwe taakstelling wordt vanaf 2016 over de departementen (inclusief ZBO's c.a.; exclusief krijgsmacht en politie) versleuteld en in de begroting ingeboekt op basis van de apparaatsuitgaven. De departementen zijn zelf verantwoordelijk voor de realisatie van hun taakstelling en moeten daartoe met specifieke maatregelen komen. Een deel van de departementale taakstelling kan gerealiseerd worden met behulp van:

- Geïntensiveerde inzet op programma's Compacte Rijksdienst;
- Efficiënter beheer, onderhoud en gebruik van Rijksvastgoed;
- Versnelde effectieve inzet van basisregistraties;
- Het wettelijk normeren van de bedrijfsvoeringsuitgaven van ZBO's c.a.; gebaseerd op het niveau van kerndepartementen en agentschappen;
- Het versterken van de governance en sourcing binnen de bedrijfsvoering.

Voor de verdeling over de departementale begrotingen zijn de volgende percentages gehanteerd:

	2016	2017	2018 e.v.
HCvS, AZ, Fin, SZW, VWS	1,6%	3,6%	4,4%
VenJ, Defensie, EZ, IenM,	3,2%	7,3%	8,9%
BuiZa, BZK, OCW	4,8%	10,9%	13,3%

De taakstelling van agentschappen is verdeeld over de begrotingen van de opdrachtgevende departementen. De agentschappen vallen hierbij onder het taakstellingspercentage van het moederdepartement.



De taakstelling leidt per begroting tot de volgende bezuiniging:

Departement (in € mln., -/- is saldoverbeterend)	2016	2017	2018
HCvS	-3	-6	-7
AZ	0	0	-1
BuiZa	-22	-49	-60
BZK (incl. KR)	-64	-143	-175
DEF (excl. krijgsmacht)	-17	-39	-48
EZ	-35	-79	-96
FIN	-50	-112	-136
I&M	-43	-98	-119
OCW	-24	-54	-67
SZW	-23	-52	-64
VWS	-9	-21	-26
V&J (excl. politie)	-109	-245	-300
Totaal apparaattaakstelling	-400	-900	-1100

Bij eventuele departementale herschikkingen worden naast de programmamiddelen, ook de bijbehorende apparaatsuitgaven overgeheveld. Hierbij wordt voor uitvoeringsorganisaties (ZBO's en agentschappen) uitgegaan van de apparaatskosten. Bij kerndepartementen wordt uitgegaan van het aantal beleidsmedewerkers maal de totale apparaatsuitgaven per beleids-fte van het oude departement, tenzij de betrokken departementen onderling tot andere afspraken komen. Daarmee wordt een evenredig budget overgeheveld voor ondersteunende dienstverlening. Bij deze afspraken geldt dat medewerkers het budget volgen.

Op alle overgehevelde apparaatsuitgaven is het taakstellingspercentage van het oude departement van toepassing.



WW en Bovenwettelijke WW

Duur aangepast

De duur van de WW-uitkering wordt per 1 juli 2014 voor nieuwe instroom WW maximaal 24 maanden: 12 maanden gerelateerd aan het laatstverdiende loon en 12 maanden gerelateerd aan het wettelijk minimumloon. Voor rijksambtenaren betekent dit een versobering van de duur van de bovenwettelijke WW-uitkering (BWWW). De duur van de BWWW-uitkering is namelijk driemaal de duur van een WW-uitkering. Waar de WW-duur nu maximaal 3 jaar en 2 maanden is (dus een BWWW van maximaal 9 jaar en 6 maanden), wordt die nu 2 jaar. De BWWW-duur wordt dus maximaal 6 jaar. De hoogte van de BWWW zal niet wijzigen als gevolg van de wijziging in het regeerakkoord.

Passende arbeid in de zin van de WW

De definitie van passende arbeid in de zin van de WW wordt in 2014 aangescherpt. De maatregel houdt in dat reeds na 6, in plaats van 12 maanden, alle arbeid als passend wordt aangemerkt.



Ontslagrecht

Het ontslagrecht van ambtenaren wordt in overeenstemming gebracht met het ontslagrecht van werknemers buiten de overheid. Daarmee worden ook de in het regeerakkoord overeengekomen wijzigingen in het ontslagrecht van belang voor ambtenaren. Die wijzigingen zijn:

- Handhaven van de preventieve ontslagtoets in de vorm van een verplichte adviesaanvraag aan de Uitvoeringsorganisatie Werknemersverzekeringen (UWV). Criteria voor rechtmatig ontslag worden nauwkeurig omschreven. De parallelle route via de kantonrechter vervalt. Het UWV gaat het overgrote deel van de aanvragen binnen vier weken afhandelen (nu zes weken).
- De preventieve UWV-toets vervalt als in de collectieve arbeidsovereenkomst (cao) is voorzien in een qua inhoud en snelheid vergelijkbare procedure.
- Een werkgever kan zich tot de rechter wenden als hij iemand wil ontslaan in strijd met het opzegverbod, of een tijdelijk contract wil ontbinden terwijl de arbeidsovereenkomst die mogelijkheid niet biedt.
- Een ontslagen werknemer kan zich tot de rechter wenden. Die zal het UWV-advies zwaar laten wegen. De toetsingscriteria voor de rechter worden identiek aan de criteria die het UWV toepast voor een werkgever.



Arbeidsvoorwaarden

Loonruimte

Het nieuwe kabinet wil onderzoeken of het werkt om bij de arbeidsvoorwaarden uit te gaan van de loonsombenadering. Op die manier wordt het mogelijk ruimte voor secundaire arbeidsvoorwaarden – het pensioen uitgezonderd – te gebruiken voor meer loon.

Nullijn

Het kabinet hanteert in plaats van een nullijn voor de contractloonstijging een budgettaire nullijn voor de loonsom voor overheidspersoneel in 2012 en 2013. Op voorwaarde van modernisering van CAO's en het in lijn brengen van de secundaire arbeidsvoorwaarden met kabinetsbeleid, kunnen financiële besparingen door het afschaffen van secundaire arbeidsvoorwaarden in dezelfde CAO-periode worden ingezet voor stijging van het primair loon. De budgettaire arbeidsvoorwaardenruimte als geheel neemt hierdoor niet toe.

Secundaire arbeidsvoorwaarden

Ook secundaire arbeidsvoorwaarden van ambtenaren worden – na raadpleging van de sociale partners – gelijkgetrokken met die in de private sector.

Topinkomens

In afwijking van het advies van de commissie Dijkstal wordt het salaris van bewindspersonen definitief niet verhoogd. In lijn hiermee past het kabinet het wetsvoorstel normering topinkomens aan, dat betrekking heeft op de salarissen in de (semi-) publieke sector. De norm wordt 100 in plaats van 130 procent van een ministersalaris. Die geldt niet alleen voor topfunctionarissen, maar voor alle medewerkers. Het is mogelijk een uitzondering te maken als dat noodzakelijk is.



Incidentele loonontwikkeling

Incidentele loonontwikkeling op nul voor de (semi-)collectieve sector. De bijdrage aan de incidentele loonontwikkeling (ILO) in de (semi)collectieve sector in 2016 en 2017 wordt beleidsmatig op nul gesteld. Incidentele loonontwikkeling is dat deel van de ontwikkeling van het gemiddeld verdiend loon, dat niet resulteert uit CAO-wijzigingen. Belangrijk deel van de ILO is de periodieke verhoging die een groot deel van de ambtenaren jaarlijks krijgt. Het op nul stellen van de bijdrage aan de ILO betekent niet dat er geen periodieken meer kunnen worden toegekend. De werkgevers bij het Rijk moeten uiteraard aan het ARAR voldoen. Dus de normale wijze van toekennen van periodieken verandert niet. Wel zullen de werkgevers het geld daarvoor ergens anders vandaan moeten halen.

Terugdraaien maatregel reiskostenaftrek

De maatregel uit het begrotingsakkoord rond de afschaffing van de fiscale reiskostenaftrek wordt in zijn geheel teruggedraaid, inclusief de maatregel “auto van de zaak”.

Laagste loonschalen

Door openstelling van de laagste loonschalen kunnen flexwerkers aan de onderkant van de arbeidsmarkt, zoals schoonmakers en cateringmedewerkers, gewoon weer in dienst worden genomen. De rijksoverheid zal op dit punt het goede voorbeeld geven. Met de organisaties van werknemers bespreekt het kabinet het openstellen van de laagste ambtelijke loonschalen, zodat medewerkers in facilitaire functies eventueel in dienst genomen kunnen worden.

Ouderschapsverlof

De ouderschapsverlofkorting wordt afgeschaft per 1 januari 2015.



Organisatie

Minister voor Rijksdienst

De rijksoverheid gaat goedkoper, flexibeler en efficiënter werken, met minder bestuurlijke en ambtelijke drukte en regeldruk. Dat moet bijdragen aan verbetering van de dienstverlening aan burgers en bedrijven. Beleid en uitvoering worden vereenvoudigd, toezichtstaken en adviesfuncties samengevoegd, taken beëindigd of gedecentraliseerd naar andere overheden en de deregulering met kracht voortgezet. Dit leidt tot lagere nalevingskosten. Vanwege het grote belang en de complexiteit van deze opgave wordt de verantwoordelijkheid hiervoor ondergebracht bij een nieuwe minister voor Wonen en Rijksdienst met doorzettingsmacht, op het ministerie van BZK.

Procesketens

De procesketens binnen de Rijksdienst houden we tegen het licht om doelmatigheidswinst en kostenbesparing te kunnen realiseren. Na de al gestarte doorlichting van de vreemdelingenketen volgt de veiligheidsketen.

ZBO's

Niet alleen de bedrijfsvoering van ZBO's wordt tegen het licht gehouden, ook kijken het kabinet of de ZBO-vorm de meest geëigende is. Daarbij gelden de volgende uitgangspunten: - uitbesteding of uitvoeren binnen het publieke domein? - in het publieke domein "agentschap, tenzij" - als het een ZBO moet zijn, dan kan zich dat beperken tot het bestuur.

Nieuwe benaming ELenI

Nieuwe benaming Economische Zaken, Landbouw en Innovatie: Ministerie van Economische Zaken

Versterking toezicht Belastingdienst, UWV en SVB

De capaciteit van de Belastingdienst kan met structureel 157 mln. worden geïntensiveerd. Ook de capaciteit voor de invordering wordt vergroot.

Departementale herindelingen

Van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties gaan immigratie en asiel naar het ministerie van Veiligheid en Justitie en integratie en inburgering naar het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Van het ministerie van Financiën gaat het rijksvastgoed naar het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie gaat buitenlandse handel naar het ministerie van Buitenlandse Zaken.



Personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid richt zich op voortdurende kwaliteitsverbetering, het flexibiliseren van de organisatie en het verminderen van het aantal coördinatielagen.

Het kabinet streeft naar meer vrouwen in hogere (management)functies bij de rijksoverheid, zowel bij nieuwe instroom in de algemene bestuursdienst als in overige functies. In 2017 bestaat ten minste 30% van de algemene bestuursdienst (ABD) uit vrouwen.



Overige interessante punten

Afspiegelingsbeginsel

Bij cao mag worden afgeweken van het afspiegelingsbeginsel (zoals geldt voor werknemers onder het burgerlijk wetboek), dat bepaalt dat ontslagen evenwichtig moeten worden gespreid over de verschillende leeftijdsgroepen.

Arbeidsgehandicapten

Het kabinet bouwt in zes jaar een quotum van vijf procent op voor bedrijven voor het aannemen van arbeidsgehandicapten. Wanneer een bedrijf niet aan het quotum voldoet volgt een boete van € 5.000 per werkplaats voor een arbeidsgehandicapte. Er komt een uitzondering op de quotumregeling voor bedrijven met minder dan 25 werknemers.

Bestuursrecht

Het kabinet gaat digitaal procederen in het bestuursrecht mogelijk maken. De Raad van State wordt gesplitst in een rechtsprekend deel en een adviserend deel. Het rechtsprekende gedeelte wordt samengevoegd met de Centrale Raad van Beroep en het College van Beroep voor het Bedrijfsleven.

Werkkostenregeling

In het Belastingplan 2013 is een verhoging opgenomen van de forfaitaire ruimte van de werkkostenregeling (WKR) van 0,1%. Deze verhoging wordt teruggenomen.

De WKR biedt de werkgever de mogelijkheid om tot 1,4% van de totale fiscale loonsom zonder nadere voorwaarden belastingvrij aan zijn werknemers te vergoeden/verstrekken.

Vitaliteitssparen

Het vitaliteitssparen wordt niet ingevoerd.

Invoering inkomensafhankelijke zorgpremie

De zorgpremie wordt inkomensafhankelijk gemaakt. De nominale premie komt gemiddeld uit op € 400 in 2017.

De zorgtoeslag wordt met de invoering van de inkomensafhankelijke premie afgeschaft. Het budget van de zorgtoeslag in 2014 wordt teruggesluisd via een verlaging van de belastingtarieven 2^e en 3^e schijf met 4,05%.

